

Langlopende Handelsovereenkomst, op 13 juli 1964 te Praag ondertekend, tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg enerzijds, en de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek, anderzijds

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 18 januari 1965.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 februari 1965.

's-Gravenhage, 7 januari 1965.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 60, lid 2, en onder verwijzing naar artikel 61, lid 3, van de Grondwet, alsook naar artikel 24, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U Hoogedelgestrenge hierbij de tekst van de op 13 juli 1964 te Praag ondertekende Langlopende Handelsovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek, anderzijds, met Bijlagen en Protocol (*Trb.* 1964, 119) ¹⁾ over te leggen.

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve U Hoogedelgestrenge hiervan te treffen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal de overeenkomst voor het gehele Koninkrijk gelden.

Aan de Gouverneurs van Suriname en van de Nederlandse Antillen is verzocht, bovengenoemde stukken op 18 januari 1965 over te leggen aan de Staten van Suriname, respectievelijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en de Nederlandse Antillen zijn van de overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. LUNS.

Toelichtende nota

A. Algemeen

Tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije bestaat sedert 15 juni 1959 een Handelsovereenkomst (*Trb.* 1959, 94). Deze overeenkomst, die van kracht werd op 1 april 1959, werd voor één jaar gesloten en werd achtereenvolgens voor de jaarperiodes, lopende van 1 april 1960 tot en met 31 maart 1964, stilzwijgend verlengd. De gemengde commissie, voorzien in artikel V van genoemde overeenkomst, wijzigde gedurende deze periode éénmaal, te weten met ingang van 4 augustus 1960, de bij deze overeenkomst gevoegde goederenlijsten (*Trb.* 1961, 129).

Ten einde de continuïteit van de in- en uitvoer op langere termijn te verzekeren heeft ook Tsjechoslowakije naar analogie van de meeste staatshandellanden de wens te kennen gegeven een handelsovereenkomst voor meer jaren met de Beneluxlanden te willen sluiten, waarmede de Beneluxlanden akkoord zijn gegaan.

Als resultaat van de ter zake gevoerde handelsbesprekingen is op 13 juli 1964 te Praag een Handelsovereenkomst tussen de Benelux en Tsjechoslowakije ondertekend, welke overeenkomst een looptijd heeft van twee jaar en negen maanden (11 april 1963—31 december 1965).

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Met de beperking van de geldigheidsduur tot 31 december 1965 is gevolg gegeven aan een destijds door de Europese Commissie geuite wens met het oog op de voorbereidingen van een gemeenschappelijke handelspolitiek te vermijden, dat de handelsakkoorden van de lid-staten van de E.E.G. een langere geldigheidsduur zouden hebben dan tot laatstgenoemde datum.

Aangezien de Tsjechoslowaakse wens uitging naar een handelsovereenkomst met een minimale geldigheidsduur van drie jaar, is in een briefwisseling overeengekomen de mogelijkheid na te gaan de geldigheidsduur te zijner tijd alsnog met drie maanden te verlengen. De bij de overeenkomst behorende contingentslijsten zijn slechts vastgesteld voor één jaar. Voor elk der volgende jaren zullen de contingentslijsten in onderling overleg worden vastgesteld met dien verstande, dat de lijsten van het voorafgaande jaar hiervoor als basis zullen dienen. Voor wat betreft de contingentslijsten voor de tweede jaarperiode zij verwezen naar hetgeen hieronder met betrekking tot artikel II van de overeenkomst is vermeld.

Het handelsverkeer tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije verliep de laatste jaren als volgt:

jaar	(x mln. glds.)					
	Nederland		B.L.E.U.		Benelux	
	invoer	uitvoer	invoer	uitvoer	invoer	uitvoer
1960 ..	62,7	40,2	49,1	88,6	111,8	128,8
1961 ..	76,9	66,0	49,1	91,4	126,0	157,4
1962 ..	72,4	40,7	43,3	73,8	115,8	114,5
1963 ..	77,3	33,1	51,9	59,8	129,2	92,9

Voor wat Nederland betreft zij hierbij tevens gewezen op het batig saldo in de dienstensector, dat ligt op een jaarlijks gemiddelde van circa f 25 mln. Hoewel ook de B.L.E.U. een positief saldo in de dienstensector heeft, zijn hieromtrent geen verdere gegevens bekend.

B. Toelichting op afzonderlijke bepalingen van de Handelsovereenkomst

Slechts enkele artikelen van de handelsovereenkomst behoeven naar de mening van de ondergetekenden nog afzonderlijke toelichting.

In *artikel II* is bepaald, dat de contingentslijsten geldig zullen zijn voor één jaar en voor elk der volgende jaren in onderling overleg zullen worden vastgesteld. Mede gelet op de omstandigheid, dat de handelsbesprekingen eerst op 8 november 1963 konden worden afgesloten, is in een briefwisseling, die gevoegd is bij de handelsovereenkomst, in principe overeengekomen de geldigheidsduur van de contingentslijsten ongewijzigd te verlengen voor de periode van 1 april 1964 tot en met 31 maart 1965. Deze verlenging heeft inmiddels plaatsgevonden.

Artikel IV verwijst naar de op 15 juni 1959 te Praag tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije afgesloten Betalingsovereenkomsten (*Trb.* 1959, 95). In deze overeenkomst is bepaald, dat het betalingsverkeer zal plaatsvinden in de valuta behorende bij de convertibele guldens- respectievelijke Belgische frankenzone.

In *artikel VI* is er de nadruk op gelegd, dat de Overeenkomstsluitende Partijen het akkoord op bilaterale wijze zullen uitvoeren. Met name is daarin gewezen op de mogelijkheid van overschrijding van de contingenten en op de in- en uitvoer van goederen waarvoor geen contingenten zijn opgenomen.

Aangezien bij landen met staatshandel een andere constructie dan een contingenteringstelsel moeilijk te verwezenlijken is, is aldus een formule gevonden waarin het streven tot uitbreiding van het wederzijdse handelsverkeer tot uitdrukking is gebracht.

C. Toelichting op het Protocol gehecht aan de Handelsovereenkomst

Voor zover naar de mening van de ondergetekenden de bepalingen nog afzonderlijke toelichting behoeven, diene het volgende:

Ad 1. De bepaling met betrekking tot de volledige en harmonieuze uitputting van de contingenten is, gezien het feit, dat de buitenlandse handel in Tsjechoslowakije in staatshanden is, vooral van belang voor de Beneluxuitvoer. Met een verwijzing naar deze clause kunnen de Beneluxlanden in voorkomende gevallen op Tsjechoslowakije een beroep doen bepaalde contingenten voor invoer van Beneluxprodukten beter te benutten.

Ad 7. Hetgeen bij deze bepaling is vermeld onder het hoofd: „diverse landbouwprodukten” houdt verband met de E.E.G.-verordening 3/63 op grond waarvan de invoer uit de Oosteuropese landen van genoemde produkten is geliberaliseerd. Aangezien deze liberalisatie geen verplichtingen schept ten opzichte van die landen en de invoer kan worden geweigerd, zodra marktverstoring optreedt, is op Tsjechoslowaaks verzoek voor een aantal van deze produkten een raming opgenomen van de Tsjechoslowaakse uitvoer naar de Beneluxlanden. Deze ramingen hebben evenwel niet het karakter van een contingent.

De Minister van Economische Zaken,
J. E. ANDRIESEN.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.